

Rundskriv, publisert 10.12.1998

Til samtlige departementer
og Riksrevisjonen

Rundskriv R-11/98

Deres ref

Vår ref

Dato

98/9604 C om/AUI

10.12.1998

ØKONOMIREGELVERKETS REKKEVIDDE OVERFOR STATLIGE VIRKSOMHETER SOM HAR FÅTT UNNTAK FRA BRUTTOBUDSJETTERINGSPRINSIPPET

1. Generelt

For forvaltningsorganer med særskilt fullmakt til bruttoføring av inntekter og utgifter utenfor statsbudsjettet gjelder bestemmelsene i økonomiregelverket (økonomireglementet og funksjonelle krav) med de unntak, tilføyelser og presiseringer som framgår av dette rundskriv, jf økonomireglementets § 1.3 og §§ 2.2 og 2.3.

2. Stortingsvedtak om unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet

Stortinget gir ved særskilt vedtak for den enkelte virksomhet samtykke til unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet, jf bevilgningsreglementets § 4, 2. ledd. Unntaket blir bekreftet hvert år ved vedtak av nettobevilgning under utgiftspost 50. Stortingsvedtaket innebærer at virksomheten

- i tillegg til inntekter fra bevilgning på 50-post kan disponere eksterne inntekter fullt ut til virksomhetens formål
- får overført resultatet av årets drift til påfølgende budsjettermin. Virksomheten disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

3. Instruks for virksomhetens økonomiforvaltning

Overordnet fagdepartement må, som angitt i økonomireglementets § 2.2, fastsette instruks for økonomiforvaltningen i vedkommende virksomhet. I dette rundskrivet presiserer Finansdepartementet unntak som det er aktuelt å fastsette i slik instruks som følge av at økonomiregelverket i det vesentlige også gjelder slik virksomhet. Finansdepartementet samtykker herved i disse unntak i medhold av økonomireglementets § 2.3.

4. Tildeling og overføring av årlig bevilgning

En virksomhet med unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet tildeles og får overført midlene på 50-posten ved utbetaling fra overordnet departement (og ikke ved belastnings- eller posteringsfullmakt). Nettobevilgningen utbetales i terminer f eks pr. kvartal eller måned via konsernkontoordningen til virksomhetens arbeidskonto hos den valgte kontofører. Terminplanen må avtales slik at den tilpasses virksomhetens likviditetsbehov, jf pkt 8.

Også andre departementer/virksomheter som tilfører virksomheten midler må gjøre det ved utbetaling over konsernkonto, og ikke benytte belastnings- eller posteringsfullmakt.

Når flere departementer tildeler bevilgning må det administrativt overordnede departement koordinere tildelingsbrev og innbetalinger, jf økonomireglementets § 6.3.

Utbetalende instans utgiftsfører utbetalingen på 50-posten og tar med utbetalingen ved rapportering til det sentrale statsregnskapet.

Overføring av en nettobevilgning til slike virksomheter regnes ikke som "tilskudd", se funksjonelle krav del III, felles innledning til kap 11-13.

5. Regnskapsfører

Virksomheten får status som statlig regnskapsfører, jf økonomireglementets § 14, og tildeles oppgjørskonto i Norges Bank. Siden virksomheten ikke har noe å rapportere på kapitler og poster i bevilgningsregnskapet, jf pkt 4, vil periodisk rapport i henhold til økonomireglementets § 14.2 bestå av en forenklet rapport, se pkt 7.

6. Konsernkontoordningen

Virksomhetens betalingstransaksjoner skal følge prinsippene for konsernkontoordningen som er fastsatt i økonomireglementets § 17, og er utdypet i funksjonelle krav kap 5. Dette omfatter alle inntekter og utgifter, hvis ikke Finansdepartementet har samtykket i særordning for spesielle områder.

Virksomheten får etter anmodning gjennom overordnet fagdepartement oppgjørskonto i Norges Bank for ut- og innbetalinger. Det innføres den særordning at virksomheten får én oppgjørskonto som omfatter både innbetalinger og utbetalinger, og som løpende viser virksomhetens kontante beholdning. Hos kontofører skal virksomheten på ordinær måte ha minst én arbeidskonto for utbetalinger og én for innbetalinger.

7. Rapport til det sentrale statsregnskapet

Det vil ikke bli stilt krav om elektronisk innrapportering til det sentrale statsregnskapet. I stedet for ordinær elektronisk kasserapport må virksomheten ved de angitte rapporteringstidspunktene rapportere om bevegelser på sin oppgjørskonto i Norges Bank. Rapporten må avstemmes i forhold til virksomhetens regnskap. Rapporten settes opp på papir og sendes Finansdepartementet med kopi til fagdepartementet. (Finansdepartementet vil bruke rapporten i sin avstemming av oppgjørskonti i Norges Bank).

Rapporten bes satt opp slik:

Virksomhetens navn: AAA

Likviditetsrapport for regnskapsførerkonto xxxxxxxx

for måned til Finansdepartementet ogdepartementet

Kontantbeholdning pr 1. i måneden 300 000

Netto reduksjon/økning denne måned -200 000

Kontantbeholdning pr 30/31. i måneden 100 000

Bidragstyttere kan stille krav om ytterligere rapportering.

Ved årsslutt skal innestående på oppgjørskontoen (unntaksvis eventuell negativ saldo, jf pkt 8) også rapporteres til kapitalregnskapet via fagdepartementet til Finansdepartementet.

Dersom et departement unntaksvis har fått samtykke til å overskride bevilgningen under en 50-post, må departementet ved årsskiftet rapportere merutgiften til kapitalregnskapet som en fordring på virksomheten.

8. Sammenhengen mellom inntekter og utgifter

Det forutsettes at virksomheten tilpasser sine løpende kontante utgifter til de løpende kontante inntektene, hvorav innbetalingen av nettobevilgning(er) under 50-post(er) utgjør en vesentlig del. Virksomheten redegjør for sitt likviditetsmønster og antatte likviditetsbehov før overordnet departement og eventuelle andre bidragstytende departementer utarbeider sin terminplan for innbetalingen fra 50-posten, slik at de kan ta hensyn til varierende likviditetsbehov gjennom året.

Virksomheten har ikke adgang til å ta opp ekstern kassekreditt, men det er adgang til å overtrekke oppgjørskontoen (negativ saldo) for kortere perioder. En eventuell negativ saldo på oppgjørskontoen må imidlertid ikke bli urimelig stor eller ha en varighet på mer enn ca én måned. For den enkelte virksomhet kan Finansdepartementet fastsette en beløpsmessig begrensning. Investeringer må dekkes kontant av årets inntekter med tillegg av eventuelt overskudd fra tidligere år, jf pkt. 2.

9. Regnskapsføring

Virksomhetens regnskap følger reglene for internregnskap i økonomireglementets

§ 18 og funksjonelle krav kap. 4-4. Her registreres virksomhetens brutto inntekter og utgifter.

Innbetalingen av nettobevilgningen blir en av inntektspostene i internregnskapet.

Det er de regnskapsførte brutto inntekter og utgifter som skal rapporteres i virksomhetens årsrapport, jf pkt. 1-3.2 i de funksjonelle krav.

I forhold til pkt. 4-2.1 i de funksjonelle krav om kontoplan, foretas følgende tilpassing: Det skal ikke rapporteres på standardposter i bevilgningsregnskapet, og virksomheten er ikke bundet av de standardiserte underposter som Finansdepartementet har fastsatt for underpostene 01 og 21. Kontoplanen fastsettes av virksomheten, eventuelt etter retningslinjer fra overordnet departement.

10. Supplering av kontantprinsippet

Bestemmelsene i økonomiregelverket gir virksomheten adgang til å supplere kontantposteringene i internregnskapet med posteringer ført etter andre prinsipper, der dette anses nødvendig for å belyse om virksomheten drives effektivt i forhold til formål og kostnader, jf økonomireglementets § 18.2 og funksjonelle krav pkt. 4-4.

Virksomheten må være oppmerksom på at den selv har ansvar for å dekke utbetaling påfølgende år til:

- feriepenger
- arbeidsgiveravgift til folketrygden (avgift for siste termin betales året etter).

Slike utgifter kan ikke forventes dekket av neste års inntekter. I regnskapet må det føres avsetning til å dekke slike utgifter.

Virksomheten omfattes ikke av den sentrale beregning av arbeidsgiveravgift til folketrygden, og må selv innbetale beregnet avgift til kommunekassereren.

Dersom det er gjort vedtak om at virksomheten skal betale arbeidsgivertilskudd til Statens pensjonskasse, må det innbetales direkte til pensjonskassen.

Eventuelle forskuddsinnbetalinger fra oppdragsgivere må regnskapsmessig føres opp som avsetning til dekning av de aktuelle utgifter neste år, og pengemessig settes inn på konsernkontoen. Opptjente inntekter som ikke er innbetalt registreres som utestående fordringer.

Det kan beregnes årlige avskrivninger på investeringer for å beregne reelt driftsresultat. Kjøp av investeringsvarer skal betales kontant, jf pkt 8, og skal normalt ikke medføre negativ beholdning på oppgjørskontoen i Norges Bank.

Finansdepartementet kan frita en virksomhet for å føre internregnskapet etter kontantprinsippet. Da må kontrollen av oppgjørskontoen i Norges Bank baseres på utdrag av regnskapets kontanttransaksjoner.

11. Avsetninger

Virksomheten beholder disposisjonsretten til et positivt driftsresultat, jf pkt 2. Virksomheten bestemmer selv, eventuelt etter nærmere retningslinjer i tildelingsbrevet, om et oppsamlet kontant driftsoverskudd skal fordeles til spesifiserte avsetninger utover de som er nevnt i pkt 10, f.eks. til å dekke framtidig underskudd, til investeringer o.l. Avsetninger bør markeres med hver sin beholdningskonto i internregnskapet. Virksomhetens samlede kontantbeholdning blir i alle tilfelle stående på oppgjørskontoen i Norges Bank.

12. Økonomiregelverkets rekkevidde for øvrig

For øvrig gjelder alle bestemmelser i økonomireglementet og de funksjonelle krav kap. 1 – 10 for virksomheten, dersom ikke Finansdepartementet har samtykket i ytterligere unntak, jf pkt. 1.

Således må fagdepartementet presisere forutsetningene for en nettobevilgning med tilhørende resultatansvar og rapportplikt i det årlige tildelingsbrev i samsvar med kap. 1 i funksjonelle krav. Virkomslederen må fastsette intern instruks og organisere økonomiforvaltningen i samsvar med kravene i kap. 2 og 4 - 10.

Med hilsen

Ole K. Hovland e.f.
ekspedisjonssjef

Dag Omholt
spesialrådgiver